

De Brusselse erfenis van ‘Mister Green Deal’

Posted on 26 augustus 2023 by Filip Michiels

Frans Timmermans heeft ontslag genomen als lid van de Europese Commissie en is inmiddels lijsttrekker van wat hij ‘Verenigd Links’ noemt: de combinatie PvdA/GroenLinks. Filip Michiels bekijkt die rolwisseling vanuit Brussel.

‘Klimaatpaus’ Frans Timmermans nam afgelopen dinsdag ontslag als Europees commissaris, nadat hij in Nederland tot kopman van de gemeenschappelijke lijst van PvdA en GroenLinks werd aangeduid. Zelden was een Europees Commissaris maatschappelijk even invloedrijk als Timmermans. Al even zelden was een Europese topper zo omstreden. En ook de financiële regeling bij zijn vertrek heeft een bittere nasmaak.

Frans Timmermans – die toen al op een stevige carrière in de Nederlandse politiek kon terugblikken – maakte in september 2014 zijn entree binnen de Europese Commissie. Hij groeide uit tot de rechterhand van toenmalig commissievoorzitter Jean-Claude Juncker. Na de Europese verkiezingen van 2019, toen Ursula Von der Leyen hem verantwoordelijk maakte voor de Green Deal, groeide de Nederlandse

polyglot al snel uit tot hét boegbeeld van het ambitieuze Europese klimaatbeleid.

De Slowaak Maros Sefcovic – ook een sociaaldemocraat – neemt Timmermans' rol nu over. Of dat echt een geschenk is, valt nog af te wachten. Binnen de EU nemen de politieke spanningen over het Europese klimaatbeleid al maandenlang toe, en ook bij het brede publiek groeit de weerstand tegen de vaak bijzonder verregaande en ingrijpende klimaatagenda van deze Commissie.

Paradepaardje

Sefcovic zelf, die ook Timmermans' functie als vicevoorzitter van de Europese Commissie overneemt, is niet bepaald een nieuweling in de Europese politiek. Na de Brexit was hij verantwoordelijk voor de toen zeer moeizame relaties tussen de EU en Londen. De voorbije jaren tekende hij onder meer het energie- en batterijenbeleid van de Europese Commissie uit. Vanuit die functie was hij ook betrokken bij de deal over de gezamenlijke aankoop van gas door de EU, na de Russische invasie in Oekraïne.

Toch wachten Sefcovic, in de aanloop naar de Europese verkiezingen van mei volgend jaar, nog een aantal bijzonder uitdagende maanden. De Green Deal was en blijft immers hét paradepaardje van Von der Leyen deze legislatuur. Hoewel die de voorbije jaren al aardig vorm kreeg, blijven er toch nog flink wat cruciale politieke akkoorden af te vinken.

Gevecht bergop

Met stip op één op dat lijstje: de bepaling van de tussentijdse klimaatdoelstellingen die de EU-lidstaten tegen 2040 moeten realiseren. Zoals bekend wil de EU tegen 2050 volledig klimaatneutraal zijn, en moet de uitstoot van broeikasgassen tegen 2030 al met 55 procent worden verminderd. Met het oog daarop keurde de Commissie onder impuls van Timmermans de voorbije jaren al een hele reeks verregaande maatregelen goed. Hoe de stevige sprong van 55 procent naar 100 procent moet worden gemaakt, is evenwel nog niet uitgemaakt.

Nu het verzet tegen nieuwe groene regelgeving fors toeneemt en ongetwijfeld ook tot een belangrijk verkiezingsthema zal uitgroeien, wordt de keuze voor extra maatregelen niet bepaald een zondagswandeling. Bovendien zal de Commissie de

komende maanden ook nog een stevig robbertje moeten uitvechten met het Europees Parlement en met de Europese Raad over de omstreden natuurherstelwet.

De christendemocratische EVP blijft sterk gekant tegen die wet. In de wetenschap dat ook Von der Leyen in de aanloop naar de Europese verkiezingen almaar meer rekening zal moeten houden met de standpunten van haar eigen fractie, wacht Sefcovic ook daarover nog een gevecht bergop. Last but not least moet deze zittingsperiode ook nog worden beslist hoe de nieuwe Europese CO2-heffing voor bedrijven er zal gaan uitzien. Die importheffing kan het leven in Europa nog weer duurder maken.

Wachtgeld

Timmermans' vertrek laat ook om andere redenen een wrange nasmaak achter. Hoewel hij op eigen initiatief – en met het oog op een nieuw politiek mandaat in Nederland – ontslag nam bij de Europese Commissie, kan hij in afwachting van een mogelijke nieuwe baan aanspraak blijven maken op een zogenaamd Europees 'wachtgeld' van ruim 300.000 euro per jaar. Dat is zijn volledige Europese salaris.

Wat betekent dit? Zolang Timmermans niet verkozen is als lid van de Nederlandse Tweede Kamer, of eventueel premier wordt, blijft het Europese manna rijkelijk zijn richting uitstromen. Sterker nog: verdient hij binnenkort in de Nederlandse politiek minder dan wat hij als Europees commissaris kreeg, dan wordt zijn Nederlandse salaris vanuit Europa nog een tijdlang aangevuld tot op het niveau van zijn oude loon. In het geval van Timmermans zou dat zelfs om een periode van twee jaar gaan. (Al heeft Timmermans zelf aangegeven dat hij het wachtgeld stopt als hij Kamerlid dan wel minister wordt, red.).

Deze regeling geldt overigens niet enkel voor Europese commissarissen: ook een hele rits andere Europese toppolitici en -ambtenaren kunnen aanspraak maken op zo'n riant afscheidsgeschenk.

Filip Michiels *publiceerde deze kroniek op 25 augustus in Doorbraak.be* *www.doorbraak.be*

Wynia's Week *is er het hele jaar door, twee keer per week. De donateurs maken dat mogelijk. Bent u ook supporter van Wynia's Week? Doneren kan* ***HIER*** ***Hartelijk dank!***